

80-річчя академіка НАН України Г.Г. СЧАСТЛИВОГО

5 січня виповнилося 80 років знаному вченому в галузі енергетичного електромашинобудування академікові НАН України Геннадієві Григоровичу Счастливому.

Г.Г. Счастливий народився в 1930 р. У 1952 році закінчив електротехнічний факультет Київського політехнічного інституту. З 1957 р. працює в Інституті електродинаміки НАН України, з 2000 року він провідний науковий співробітник відділу моделювання машин змінного струму.

Основний напрям наукової діяльності вченого – комплексне моделювання електромагнітних, теплофізичних і теплодинамічних процесів у потужних турбогенераторах та інших великих енергетичних електромашин на базі сумісного дослідження математичних і фізичних моделей, орієнтованого на розроблення нових конструкцій та вузлів машин, що відзначаються високою навантажувальною здатністю і надійністю.

Наукові праці Геннадія Григоровича присвячені обґрунтуванню і розробленню концепції забезпечення надійності енергетичних електромашин атомних, теплових і гідроелектростанцій, яка базується на принципах мінімізації локальних нерівномірностей електромагнітних і теплових навантажень у вузлах конструкції, стабілі-

зації тепломеханічного стану поєднаних деталей при змінних режимах експлуатації, а також створення систем контролю навантажувального стану та діагностики обладнання.

Під керівництвом Г.Г. Счастливого співробітники відділу моделювання машин змінного струму разом із ДП «Електроважмаш» розробили нові конструкції ротора і кінцевих зон осердя статора для першого у світі асинхронізованого турбогенератора типу АСТГ-200 з унікальними експлуатаційними характеристиками. Перші зразки такого турбогенератора успішно працюють на Бурштинській ТЕС із 1986 року.

Важливим напрямом досліджень, які стрімко розвиваються у відділі за активної участі Геннадія Григоровича, є вивчення фізичних процесів при появі й розвитку дефектів у електроенергетичному обладнанні та розроблення нових методів їх діагностики і контролю на основі аналізу статистичної та оперативної інформації за електромагнітними, тепловими, вібраційними й іншими показниками.

Діяльність Г.Г. Счастливого завжди орієнтована на творчу співпрацю з підприємствами й організаціями електротехнічної промисловості та енергетики: ДП «Електроважмаш», Бурштинська, Трипільська, Зміївська електростанції, АТ «Київенерго», низка

АЕС України, ВАТ «Укргідроенерго» та інші. Упровадження завершених робіт, виконаних ученим і колективом відділу, допомагає успішно розв'язувати більшість важливих завдань із підвищення надійності та навантажувальної здатності турбогенераторів потужністю від 200 до 1000 МВт.

Результати досліджень Геннадія Григоровича викладені в численних публікаціях, серед яких 8 монографій, 15 брошур та 117 авторських свідоцтв на винаходи і патентів. Його наукові досягнення відзначені Державною премією України (1990) і премією НАН України ім. Г.Ф. Проскури (1978). Г.Г. Щастливий створив наукову школу з фізичного та математичного моделювання електромагнітних і теплових процесів у потужних електричних машинах.

Серед його учнів – 6 докторів і 30 кандидатів наук.

Тривалий час учений був членом спеціалізованих рад в інститутах НАН України, головою київського правління НТС ЕЕУ. Сьогодні він входить до складу Центрального правління Спілки енергетиків і електротехніків України, є заступником голови Наукової ради НАН України з комплексної проблеми «Наукові основи електроенергетики», членом редколегії наукового журналу «Технічна електродинаміка» і фахового журналу «Гідроенергетика України».

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Геннадія Григоровича з ювілеєм, бажають йому активного довголіття, нових творчих звершень на благо вітчизняної науки.

70-річчя академіка НАН України В.Я. ТАЦІЯ

13 січня виповнилося 70 років видатному вченому в галузі кримінального та конституційного права, теорії держави і права академікові НАН України Василеві Яковичу Тацію.

В.Я. Тацій народився 1940 р. у м. Полтаві. Після закінчення в 1963 р. Харківського юридичного інституту займав посади помічника прокурора району і прокурора відділу з нагляду за розглядом у судах кримінальних справ прокуратури Полтавської області. З 1966 р. професійна діяльність Василя Яковича пов'язана з Національною юридичною академією України імені Ярослава Мудрого, де він подолав шлях від аспіранта до ректора, яким його обрано в 1987 р. З 1991 р. він також очолює кафедру кримінального права в академії.

У 1970 р. В.Я. Тацій захистив кандидатську дисертацію «Кримінальна відповідальність за комерційне посередництво», а в 1984 р. – докторську дисертацію «Проблеми відповідальності за господарські злочини: об'єкт та система». З 1993 р. Василь Якович президент створеної за його ініціативою Академії правових наук України, яка має статус найвищої самоврядної наукової установи України в галузі держави і права. Вона здійснює діяльність із консолідації інтелектуального потенціалу вчених-юристів України, організації і проведення фундаментальних і прикладних досліджень у галузі держави і права, координації наукової роботи, сприяє інтеграції академічної і університетської науки, узагальненню європейського і світового досвіду правового